

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2024-2025

• **Date despre program**

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii	Artă Sacră – Conservarea, restaurarea și crearea bunurilor culturale

• **Date despre disciplină**

2.1. Denumirea disciplinei	SCOLI DE PICTURA BIZANTINA			2.2. Cod disciplină	OMR
2.3. Titularul activității de curs	Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa				
2.4. Titularul activității de seminar	Lect. Univ. Dr. Răzvan Alin Trifa				
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare	E
					2.8. Regimul disciplinei

• **Timpul total estimat**

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					72
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					36
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					0
Total ore activități individuale					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	200
3.10 Numărul de credite	5

• **Precondiții** (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Aptitudini de ordin artistic

- **Condiții** (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Studentii se vor prezenta a seminarului având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor.

- **Competențe specifice acumulate**

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și aprofundarea abilității de a recunoaște specificul fiecărei școli de pictură iconografică în parte • Dezvoltarea abilității de a lucra în spiritul celor mai importante școli de pictură iconografică • Cunoașterea și înțelegerea modului de a obține efectele picturale specifice diferitelor școli, prin utilizarea materialelor contemporane (traditionale și moderne) • Cunoașterea tehnicilor și materialelor vechi, dar și contemporane
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Conexiuni și analogii interdisciplinare între studiul tehnicilor artistice și studiul compoziției, culorii, istoriei artei bizantine și al liturgicii. • CT2. Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în executarea icoanelor și frescelor • CT3. Observarea, mai ales în urma utilizării a unor tehnici artistice vechi, a necesității efortului și atenției, pentru dobândirea unor rezultate de calitate.

- **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să ofere studenților informații aprofundate cu privire la școlile de pictură bizantină
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să prezinte școlile de pictură bizantină, teoretic și practic, cu elementele lor comune și specifice, implicând pentru fiecare demers tehnic și studenții • Să prezinte studenților metodologia optimă de execuție tehnică a unor lucrări în spiritul celor mai reprezentative școli de pictură • Să ofere informații teoretice și exemplificări practice comparate, despre tehnicile și școlile de pictură murală veche și contemporane

- **Conținuturi**

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Inceputurile artei bizantine. Stilul bizantin și școlile de pictură. 	Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> • Școala macedoneană 	Idem	4 prelegeri

• Scoala cretana	Idem	4 prelegeri
• Scoala neobizantina	Idem	2 prelegeri
• Pictura bisericeasca romaneasca	Idem	1 prelegere
• Scoala rusa	Idem	1 prelegere
• Abordari stilistice contemporane	Idem	1 prelegere
8.2 Seminarii		
• Inceputurile artei bizantine. Stilul bizantin si scolile de pictura.	Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	1 prelegere
• Scoala macedoneana	Idem	4 prelegeri
• Scoala cretana	Idem	4 prelegeri
• Scoala neobizantina	Idem	2 prelegeri
• Pictura bisericeasca romaneasca	Idem	• prelegere
• Scoala rusa	Idem	1 prelegere
• Abordari stilistice contemporane	Idem	1 prelegere

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Bibliografie obligatorie:

Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Meridiane, București, 1979.

Chatzidakis, Manolis, *The Cretan Painter Theophanis*, The Holy Monastery of Stavronikita, Mount Athos, 1986.

Manouil Panselinos ek tou ierou naou tou Protatou, Tessaloniki, 2003.

Bibliografie opțională:

Sofianos, Dimitrios Z., Tsigaridas, Efthimios N., *Holy Meteora. The Monastery of Saint Nicholas Anapafsas. History and Art*, Kalambaka, 2003.

Iera Moni Agiou Dionisiou, Agion Oros, 2003.

Touratsoglou, Ioannis, *Macedonia. History, monuments, museums*, Ekdotike Athenon S.A., Athens, 2000.

Choulia, Suzanna, Albani, Jenny, *Meteora. Architecture – Painting*, Adam Editions, 1993.

Provatakis, Th. M., *Mount Athos. History, monuments, tradition*, Klearchos Grigoroudis, Thessaloniki, 2001.

Byzantina kai Metabyzantina Mnemeia ths Thessalonikis, Thessaloniki, 1997.

Cavarnos, Constantine, *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sofia, București, 2005.

Monahia, Iuliana, *Truda iconarului*, Ed. Sofia, București, 2001

Trifa, Razvan – Alin, *Scoala Macedoneana – spre o reconstituire a opus-ului*, Ed. Arcadia Media, Cluj-Napoca, 2009.

10 .Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Aspectele studiate în cadrul disciplinei contribuie la dezvoltarea capacității studenților de lucru în diferite tehnici artistice și de a cunoaște amănunțit tehnicile iconografice, atât de necesare viitoarei activități pe care o vor depune majoritatea dintre ei, răspunzând astfel așteptărilor preoților și credincioșilor, potențialii beneficiari ai activității lor.

- **Evaluare**

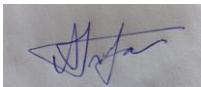
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea teoretică amănunțită a etapelor preparării tradiționale și a tuturor tehnicilor legate de pictura iconografică	Examen scris, în care se verifică cursul predat și parcurgerea bibliografiei	25 %
	Cunoașterea specificului fiecărei școli de pictură		
10.5 Seminar/laborator	Modalitatea și calitatea realizării practice a tuturor temelor date, în funcție de tehnică	Notarea portofoliului de lucrări elaborate atât pe parcursul semestrului cât și pentru examen	75 %
10.6 Standard minim de performanță:			

- Cunoașterea teoretică minimală a școlilor de pictură și
- Realizarea a cel puțin jumătate din portofoliul solicitat

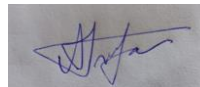
Data completării
seminar

16.05.2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de

Data avizării în Consiliul
Departamentului

Semnătura director de departament

